

ідей, високоякісної продукції. Світова економіка вступає в нову фазу, засновану на інформаційних технологіях, акцент переноситься на зв'язок та комунікації, і відповідно зростає роль не матеріального, а інтелектуального капіталу, функціонування якого забезпечується завдяки перетворенню науково вивірених знань в продуктивну силу. Промислова економіка уступає місце інтелектуальній економіці. Інтелектуальний капітал — знання, які можуть бути перетворені в прибуток та оцінені. Наукова сфера є основою соціально-економічного розвитку країни. Потребується наявне державне регулювання та всебічна її підтримка. Загальні тенденції розвитку наукової сфери повинні бути сформовані на вищих рівнях державної влади (мають бути не локальними, а носити системний характер).

Наука перетворилася на самостійну сучасну галузь суспільного життя з тисячами працівників, результати діяльності яких у масовому масштабі реалізуються на практиці в продуктивну силу матеріального й духовного виробництва. Посилення ролі науки в забезпеченні стійкого суспільного розвитку потребує довготривалої співучасті державних і приватних організацій, з відповідним переглядом пріоритетів і їх поширення в освітніх закладах. Якість життя в сучасному світі вирішальним чином залежить від потужності науки. Це — здоров'я та інтелект людей, ефективність соціальної політики, конкурентоспроможність бізнесу. Вагомим є соціальний ефект і результат діяльності науки — незалежний компетентний вплив інтелектуального ресурсу на якість життя суспільства.

Фінансовий аспект питання потребує державної підтримки та створює попит на наукові надбання (наукові розробки). Слід уникати не цільового та марнотратного фінансування. Повинні бути чітко встановлені правила, закріплені нормативними актами. Потребується подальше створення спеціалізованих зон наукової діяльності — наукових парків і полісів в освітніх установах.

Основні завдання державної політики в науковій сфері:

- визначення пріоритетних напрямів розвитку науки;
- структурна реорганізація наукової сфери;
- підтримка новітніх інноваційних структур;
- розвиток вищої освіти та організація підготовки наукових кадрів;
- розвиток міжнародного співробітництва.
- здійснення масштабної програми відродження науки потребує:
- відновлення та переоснащення центрів проведення наукових досліджень;
- оздоровлення та розвиток наукових колективів і центрів;
- створення належної інфраструктури й умов інтелектуальної праці;
- ефективного використання наявних наукових установ, здійснивши їх системну санацію;
- започаткування новітніх інституцій та наукових центрів;
- формування креативних наукових колективів;
- обґрунтування та здійснення програм наукових досліджень, орієнтованих на перспективу розвитку економіки та життєзабезпечення суспільства, які необхідно розвивати у тісній співпраці з передовими науковими центрами;
- підвищення стипендії аспірантам, докторантам;
- підвищення оплати праці науковим працівникам.

Наука — наднаціональна, оскільки належить людству!

*Терещенко Н.В., к.соц.н., доц.
кафедри політології та соціології,
Брусак Л.Ю., Дубровська Т.В.
студентки III курсу КНЕУ, 6508/1-1*

**ПРО РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

На сьогодні в освітній сфері України втілюється велика кількість інновацій різного характеру, направленості й значення. Проводяться державні реформи, реалізуються нововведення в органі-

зацію, зміст, методику та технологію навчання. Інноваційна складова на державному рівні визнана необхідною умовою сучасної освіти та вагомим фактором самореалізації творчої особистості громадянина України. Перед викладачами вузів постає питання підвищення креативного потенціалу студентів, їх підготовки до праці. Одним із шляхів модернізації освітньої системи України є упровадження в навчальний процес ВНЗ інноваційних технологій і методів. Основу і зміст інноваційних освітніх процесів становить інноваційна діяльність педагога, сутність якої полягає в оновленні процесу викладення наукового та навчального матеріалу згідно вимог сьогодення. Прагнення постійно оптимізувати навчально-виховний процес зумовило появу нових і вдосконалення наявних педагогічних технологій різних рівнів і цільової спрямованості.

Підвищення рівня національної освіти безпосередньо залежатиме від результатів упровадження інноваційних технологій навчання, які ґрунтуються на новітніх методологічних засадах і сучасних дидактичних принципах, психолого-педагогічних теоріях. Слід зазначити, що метою державної Національної програми «Освіта» («Україна XXI ст.») є виведення освіти в Україні на рівень розвинених країн світу, що можливо за умов відходу від авторитарної педагогіки та впровадження сучасних педагогічних технологій.

Інноваційні технології в освіті — цілеспрямований системний набір прийомів, засобів організації наукової діяльності, що охоплює процес навчання від визначення мети до отримання результату. Їх розробка зумовлена необхідністю змін, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності і якості освіти, вирішення стратегічних завдань, що стоять перед національною системою освіти в нових економічних і соціокультурних умовах її інтеграції в європейський і світовий освітній простори. **Інноваційний розвиток освіти передбачає** перевагу інноваційних складових навчального процесу над традиційними. **Першочерговим завданням є виховання в людині інноваційного типу мислення на основі якісної освіти**, що є необхідною умовою забезпечення сталого демократичного розвитку суспільства, консолідації усіх його інституцій, гуманізації суспільно-економічних відносин, формування нових життєвих орієнтирів особистості.

У процесі вивчення науки «Соціологія» на кафедрі політології та соціології виконано соціологічний практикум на тему: «Інноваційні технології в освітньому процесі в КНЕУ імені Вадима Гетьмана» з метою вивчення інноваційних освітніх технологій і доцільності їх упровадження в усіх дидактичних підрозділах університету.

Об'єкт соціологічного дослідження: впровадження та розвиток інноваційних технологій в освітній системі КНЕУ. **Предмет** соціологічного дослідження: вивчення суб'єктивно-оцінкового ставлення респондентів до впровадження інноваційних технологій в КНЕУ. **Одиниці вимірювання:** студенти КНЕУ. **Метод опитування** — анкетування. Розроблено блок питань, відповіді на які допоможуть визначити недоліки сучасних технологій в освітньому процесі та розробити спеціальні інноваційні методи, методики й технології навчального процесу. **Опрацьовано 80 анкет** з відповідями респондентів.

Задачі соціологічного дослідження: розглянути сучасний стан освітньої системи КНЕУ, виокремити її недоліки та переваги; дослідити вагомність та необхідність інновацій в освітній сфері; ознайомитись з думкою студентів КНЕУ щодо необхідності впровадження новітніх освітніх технологій в навчальний процес; дослідити які саме інноваційні технології потребується впроваджувати на сучасному етапі розвитку освітньої сфери та яким чином це можна здійснити; зробити необхідні висновки щодо інноваційних технологій в освітній системі КНЕУ.

Результати дослідження свідчать, що 19 % повністю задоволені системою навчання та не бажають додаткових інноваційних змін; **78 % респондентів бажають подальших інноваційних змін у системі навчального процесу**; 3 % байдужі до технологій викладання навчального матеріалу.

Як виявилось, більшість студентів (54 %) не зовсім задоволені формою проведення лекційних та семінарських занять і вважають, що необхідно ввести певні зміни в їхню структуру; 32 % задоволені і не бажають ніяких змін; **13 % не задоволені формою проведення занять і бажають новітніх їх форм проведення.**

Як ми знаємо, комп'ютерні технології продовжують стрімко розвиватися та займають значне місце у навчальному процесі. Проте **тільки у 44 % респондентів лекційні заняття проводяться з використанням комп'ютерних технологій, у решти опитаних лекції проводяться у традиційному викладі.**

63 % студентів виявили бажання відвідувати зустрічі та різного роду тренінги з видатними людьми у сфері їхньої професійної діяльності для того, щоб переймати досвід у попередників, дізнаватись про секрети їхнього успіху та проблеми й перешкоди, які траплялися на їхньому професійному шляху; 24 % не впевнені чи хотіли б відвідувати подібного роду заходи, адже жодного разу не були на таких зустрічах і не поінформовані щодо їхньої користності; 13 % взагалі не цікавлять подібні зустрічі.

Набутий теоретичний матеріал необхідно підкріплювати практичними навичками. Тому 71 % респондентів виявили бажання кілька разів на семестр відвідувати практичні заняття на підпри-

емствах, фірмах, заводах чи банках, з метою покращення уявлення про їхню майбутню професію. Для того, щоб зрозуміти чи правильно обрана технологія навчального процесу, необхідно, щоб студенти брали активну участь у виборі форм проведення занять та організації навчального процесу. Адже тільки 37 % приймають активну участь в обговореннях.

Переважає більшість студентів (79 %) віддають перевагу такому виду опитувань як дискусії, дебати чи ігри. Це цікаво, повчально та продуктивно порівняно з традиційними формами проведення занять. У такий спосіб більшість студентів можуть виявити свої здібності, таланти, творчо реалізувати себе та продемонструвати набуті знання.

Загалом студенти оцінюють якість проведення навчального процесу в КНЕУ: 18 % — відмінно; 72 % — добре; 10 % — задовільно.

У результаті дослідження підтверджено попередньо висунуту гіпотезу про те, що респонденти хотіли б кілька разів на семестр були учасниками практичних занять на фірмах, заводах, банках інших установах з метою отримання практичних навичок. Причина: більшості студентів не вистачає належних умінь і навичок для виконання своїх безпосередніх професійних обов'язків. 71 % респондентів відповіли, що готові відвідувати такі заняття.

Гіпотезу, що всі студенти хотіли б відвідувати зустрічі та різного роду тренінги з видатними людьми у сфері їхньої професійної діяльності спростовано, тому що тільки 53 % студентів віддали перевагу подібним заходам; 19 % не впевнені, чи їм це було б цікаво. Проте саме на таких тренінгах можна здобути цікаві знання від людей, що досягли успіхів власними зусиллями, дізнатися про секрети їх кар'єри та проблеми, які потребувалося вирішувати.

Гіпотезу, що студенти недостатньо використовують ресурси бібліотеки для підготовки до практичних (семінарських, лабораторних тощо) занять доведено. 63 % вважає, що в режимі онлайн підготувати навчальний матеріал просто та доступно. Пошук інформації з інтернет-ресурсу займає в них менше часу в порівнянні з відвідуванням бібліотек(-и). Доступ до ресурсів бібліотеки через мережу Інтернет є швидким і дуже зручним способом отримання необхідної інформації.

78 % опитаних бажають інноваційних змін у системі навчального процесу, оскільки з розвитком сучасних технологій застарілі методи проведення навчального процесу є нецікавими та нудними, вони не стимулюють до навчання і не задовольняють потреб сучасного студента.

За результатами досліджень, актуальними будуть такі інноваційні зміни в навчальному процесі: впровадження кілька разів на семестр практичних занять, які б проводились на підприємствах, фірмах, заводах чи банках, з метою покращення уявлення про майбутню професію та здобуття новітніх знань, навичок, здібностей. Актуальною є організація зустрічей і різного роду тренінгів з видатними людьми у сфері професійної діяльності студентів.

Потребується подальше удосконалення набутих методик і новітніх методів, прийомів у навчальному процесі, що сприятимуть співпраці та співтворчості викладача(-ів) зі студентами для розвитку й самореалізації особистості, оскільки у сучасних умовах освіта має бути **соціально-відповідальною**.

Виходячи із наведених вище аргументів завданням університету є: створення оптимальних умов для самоорганізації студентів, допомога у проектуванні власного життєвого шляху на основі доцільно обраного типу соціальної поведінки, ступеня активності та ціннісних орієнтацій, свідомо прийнятих норм людських взаємин. Для його виконання потребується:

✓ подальша роз'яснювальна робота серед визначення студентів стосовно наявних можливостей використання інноваційних технологій, яка інноваційна діяльність є доступною в період навчання в університеті;

✓ якісне технічне і технологічне облаштування навчальних аудиторій (достатня кількість ноутбуків та наявність монітору комп'ютера на робочому столі викладача (великі лекційні аудиторії переважно оснащені тільки клавіатурою); нагальна потреба в динаміках (наявна техніка не відтворює необхідний звук у лекційних аудиторіях); наявність подовжувачів необхідної довжини, новітні дошки, відремонтовані мікрофони, екрани, достатнє (а не декоративне) затемнення аудиторій (як приклад, тоновані плівки, які наносять на вікна (зокрема, в 61 ауд.) не дають потрібного затемнення для демонстрації відео- та презентаційного матеріалу, візуального сприйняття інформації);

✓ оптимальний склад груп сприятиме посиленій увазі викладача до студентів (на сьогодні є групи у складі 38 студентів за списком журналу обліку!);

✓ виробнича практика студентів потребує проведення соціологічних досліджень (для їх якісної організації потребується наукове керівництво соціологом), зокрема, факультету управління персоналом та маркетингу. Пропозиція: надання необхідної кількості академічних годин (як педагогічне навантаження) на соціологічний практикум викладачам соціології;

✓ наявність міждисциплінарних зв'язків (як приклад: маркетингове дослідження доповнюється методологією проведення соціологічного дослідження).

Таким чином, потребується подальша співпраця суб'єктів навчального процесу та структурних підрозділів університету для досягнення спільної мети.

Тітенко Л.А., старший викладач
кафедри управління персоналом та економіки праці

ВПРОВАДЖЕННЯ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС СУЧАСНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Поняття *навчальний процес* у вищих навчальних закладах включає систему організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти на певному освітньому або кваліфікаційному рівні відповідно до державних стандартів освіти. Сучасне навчання неможливе без новітніх (комп'ютерних) технологій. На сьогодні комп'ютерні технології стали невід'ємною частиною інноваційних технологій навчання. Впровадження в навчальний процес комп'ютерних технологій є вимогою часу. Використання комп'ютерних технологій сприяє умінню мислити, шукати, створювати нове, набувати знань, практичних умінь.

Викладання навчального матеріалу на лекціях, практичних, семінарських, лабораторних заняттях повинна проводитись із застосуванням комп'ютерної техніки, інформаційно-комунікаційних технологій, мережевих систем, комп'ютерно-орієнтованих засобів, Інтернету та відповідних спеціалізованих програм для забезпечення визначених цілей навчання.

Розглянемо впровадження в навчальний процес деяких комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання.

Мультимедійні засоби навчання. Відомо, що коли студент тільки слухає викладача, він засвоює 5 % навчального матеріалу. Подання навчального матеріалу у мультимедійній формі, об'єднуючи текст, графічне зображення, звук, відеозображення на лекціях, практичних заняттях, сприятиме запам'ятовуванню та засвоєнню студентами до 60 % інформації.

Сучасною технологією навчального процесу в освіті є *дистанційне навчання*.

Дистанційне навчання — це форма навчання з використанням комп'ютерних і інформаційно-комунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладача та студентів на різних етапах навчання. Перевагою дистанційного навчання є можливість студента самостійно визначати послідовність опанування певних тем дисципліни у зручний для нього час та у зручному порядку. Тобто саме гіпертекстова структура навчального матеріалу надає студентам можливість самостійно організувати порядок вивчення необхідної інформації у зручному режимі.

Для створення дистанційних курсів у КНЕУ використовується інтегроване середовище WebCT (World Wide Web Course Tools), що перекладається як «Інструментальний засіб створення курсів у світовій мережі».

Інтегроване середовище WebCT широко і успішно використовується в усьому світі (більш ніж 10 млн користувачів, студентів у 80 державах світу) і фактично є стандартом віртуального середовища навчання.

Отже, впровадження в навчальний процес комп'ютерних технологій сприяє набуттю студентами комп'ютерної компетентності та є найважливішою складовою підготовки студентів для подальшої професійної діяльності.

Ткачук О. В., к.е.н.,
доцент кафедри маркетингу

ДЖЕРЕЛО ЗНАТЬ ГЛИБИНОЮ У МІЛЬЯРДИ ГІГАБАЙТ

Особливістю сучасної освіти є її багатогранність. Якщо раніше знання можна було отримати лише з книжок, конспектів чи методичних матеріалів, то сьогодні перед студентами відкрито безмежний простір інформації, з якого кожен може винести щось нове. Інтернет прибрав межі між молоддю практично всіх країн світу, немає кордонів і між викладачами. Книжки можуть застаріти, конспекти лекцій втратити актуальність, а навчальна програма — не встигати за стрімкими змінами в економічній думці. Проте Інтернет дозволяє завжди тримати руку на пульсі актуальних подій, поширюючи гігабайти інформації по всій Земній кулі.